

الهام شهبازی

روایتی از عشق، خشونت و بقا

گفت‌وگوی
روزنامه صبا با
عوامل نمایش
«گاوداری»

و مدیریت شرایط در یک خانواده، بیس مهمی بود که در نمایش ارائه می‌شود و همین خلأ از سوی پدر باعث می‌شود فرزندان از او فاصله بگیرند و به مرور از هم دور شوند.

○ معمولاً در ارائه چنین مضامینی در آثار هنری، تجربه زیسته سازنده عامل مهمی برای ملموس‌تر شدن فضای اثر است. برای شما چقدر این تجربیات ملموس بود؟

این نوع آدم‌ها را بیشتر در اطراف خودم و در جامعه دیده بودم. خیلی از پدران در چنین شرایطی هستند که نمی‌توانند مدیریت درستی روی خانواده داشته باشند و همین مسئله در روابط خانوادگی تأثیر می‌گذارد. البته در بحث شخصیت‌پردازی پسران خانواده، از تجربیات زیسته خودم نیز بهره بردم و آن‌ها را در شکل‌گیری شخصیت‌ها دخیل کردم.

○ آیا بیشتر به بهرام نزدیک‌تر بودید یا دو برادر دیگر خانواده؟

در بحث مدیریتی که بهرام دارد، با شخصیت خودم شباهت‌هایی احساس می‌کنم. او تلاش می‌کند از خانواده حمایت کند، آرامش را در فضای خانه حفظ کند و در کنار آن کاری کند که شرایط موجود از این بدتر نشود و از فروپاشی بیشتر جلوگیری شود.

○ آیا بهرام را علی‌رغم منفعت طلب بودنش، آدم صادقی می‌بینید؟

هیچ انسانی کامل نیست و همه آدم‌ها با توجه به شرایط جامعه به منفعت خودشان فکر می‌کنند. این منفعت‌طلبی لزوماً بعد منفی ندارد و فرد برای آرامش و بقای خود و خانواده مجبور است چنین کاری انجام بدهد. برادران با توجه به رفتارهایی که بهرام بروز می‌دهد به او شک می‌کنند. حتی علی‌رغم اینکه بهرام در مقابلش می‌ایستد، در فلاش‌بک می‌بینیم که از پدر می‌خواهد از حمایت بهرام دست بردارد و این نشان می‌دهد که حواسش به اعضای خانواده هست. بهرام، سوای اینکه به خواهرانش اهمیت می‌دهد، از توجه به خواهر و برادرهای ناتنی‌اش هم دوری نمی‌کند و حتی هوای زن بابابیش را نیز دارد. بهرام خیلی به دنبال حمایت از دو برادرش بوده، اما آن‌ها از او فاصله گرفته‌اند.

○ در نمایش به برخی از سؤال‌های مخاطب نظیر اینکه دلیل عدم استفاده پدر از بهرام در گاوداری و سلاخ‌خانه پاسخ داده نمی‌شود. دلیل این رویکرد چیست؟

بهرام به واسطه شرایط زندگی‌اش ازدواج کرده و در شهر دیگری زندگی می‌کند و بعد از سال‌ها به واسطه مرگ پدر بازمی‌گردد.

محمد نژاد، بازیگر، طراح و کارگردان
نمایش «گاوداری»

هیچ آدمی کامل نیست!

محمد نژاد، کارگردان، طراح و بازیگر نمایش «گاوداری». در گفت‌وگو با روزنامه صبا از شکل‌گیری ایده متن باقر سروش، نسبت او با سینمای اجتماعی، رویکردش در خلق یک خانواده متلاطم و خاکستری می‌گوید؛ خانواده‌ای که در آن هیچ شخصیت مطلقاً خوب یا بد نیست و روابط انسانی در مرز ابهام و تعارض پیش می‌رود.

○ با باقر سروش مدت‌ها است که همکاری دارید. آیا نوشتن متن «گاوداری» را به باقر سروش پیشنهاد دادید؟

اولین تجربه مشترکم با باقر سروش به نمایش «زمستان» برمی‌گردد؛ نمایشی که کارگردانی و در آن بازی کردم، نمایشی که مورد توجه قرار گرفت و توانست جوایز زیادی به دست آورد و بعد از آن نیز این همکاری به شکل پیوسته ادامه پیدا کرد. سال ۱۴۰۲ باقر سروش متن «گاوداری» را نوشت و من آن را خواندم و برای اجرا مناسب دیدم و از همان زمان منتظر شرایطی بودم که بتوانم آن را روی صحنه اجرا کنم. سال گذشته، بعد از مدتی که مشغول بازیگری تصویری بودم، با توجه به شرایط زمان و موقعیت مناسب، تصمیم گرفتم «گاوداری» را اجرا کنم. نبود قدرت رهبری، بزرگی

احمد محمد اسماعیلی
گفت‌وگو

نمایش‌های اجتماعی با سوییچ‌های نقادانه نسبت به روابط درون‌خانوادگی، چند دهه است که در تئاتر ایران به رویکردی قالبی تبدیل شده و می‌توان ریشه‌های آن را در سینمای اجتماعی و جریان موج تازه سینمای ایران در ابتدای دهه پنجاه جست‌وجو کرد. در دهه هشتاد نیز با شکل‌گیری موج تازه سینمای اجتماعی به‌ویژه در آثار اصغر فرهادی، بخش قابل توجهی از تولیدات تئاتری و سینمایی تحت تأثیر این نگاه قرار گرفتند. نمایش «گاوداری» به نویسندگی و کارگردانی محمد نژاد، تلاش کرده است به صورت تدریجی روابط درون‌خانوادگی یک خانواده پایین‌دست را که پدر خانواده در آن صاحب گاوداری است، پیش روی مخاطب قرار دهد؛ خانواده‌ای که در بستر یک موقعیت بحرانی و در مواجهه با گذشته و فقدان، به مرور لایه‌های پنهان روابط خود را آشکار می‌کند. این نمایش که از ۲۵ اردیبهشت به روی صحنه رفته تا ۲۹ خرداد ماه جاری هر شب ساعت ۲۰ به مدت ۶۰ دقیقه در سالن سایه مجموعه تئاتر شهر روی صحنه می‌رود.

در این نمایش روزینا ابراهیمی، کامیاب زارع، فردین شاه‌حسینی، دلارام ترکی، محمد نژاد و با صدای امیر جعفری (در نقش پدر) به‌عنوان بازیگر حضور دارند. با عوامل این نمایش درباره ساختار و فضای آن گفت‌وگویی انجام داده‌ایم که در ادامه می‌خوانید.

